

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 331. Quid addendum sit circa Tempora, interstitia & locum
Ordinationum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

tinendi, quia *Trid.* simpliciter mandat non ordinari Sacris nisi actu provisum de honesta sustentatione.

2288. §. 21. Quis teneatur sustentare eum, qui ordinatur sine sufficiente titulo, dixi n. 2244. Societatem autem JESU non teneri alere Sacerdotem dimissum titulo paupertatis apud se ordinatum, constat ex dictis n. 2196. uti nec Episcopus tenetur alere Sacerdotem à se ordinatum, si justè privetur Beneficio, quod fuit titulus Ordinationis ipsius. Denique Novitios non habere titulum paupertatis, dixi n. 2198.

2289. Q. 331. Quid addendum sit circa tempora, interstitia & locum Ordinationum. R. §. 1. Tempora ordinaria Ordinationum sunt, prima septimana post festum Exaltationis S. Crucis; post diem Cinerum; post Pentecosten; post festum S. Lucie, uti habet antiquus versus, *Post Crucem, post Cineres, post Spiritus atque Lucie*: Item in Quadragesima, dies Sabbatini ante Dominicam Passionis & Paschæ.

2290. §. 2. Tonsura conferri potest quocumque die, hora & loco, inquit Pontificale Rom. addens, *Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solennia diebus dominicis & festivis duplicibus, sed in mane tantum.* Eosdem Minores conferri posse die Mercurii quatuor Temporum ex communi consuetudine & praxi, dicunt *Henriq. Sa, Castrop. t. 27. pu. 13. n. 2. Barb. De Off. Episc. alleg. 11. n. 21. Nec improbant Sanch. in Confl. 7. c. 1. dub. 52. n. 13. & Gob. t. 8. n. 453.* addens id suo tempore alicubi factum. Approbat etiam *Laym. hic c. 8. n. 1.* ubi consuetudo est. Scio alicubi isto die simul duodecim ordinatos esse Minoribus, sed fortè nimis multos, quia videri poterat

rat tanquam ordinaria publica Ordinatio. *Gob.* n. 452. restatur morem esse in Germania, ut etiam die Veneris quatuor Temporum conferantur, additque Constantiæ conferri mandatum istius diei. Majores Ordines conferuntur in Sabbatis Temporum: Episcopatus in Dominica, uti habent *Canones apud Aversam* q. 3. l. 9.

§. 3. Si Episcopus non possit in Sabbato absolvere Ordinationem, putant *Silv. Rosel. Henriq. Sanch. Villal.* contra *Aversam* posse pergere in Dominica, sed continuandum esse jejunium ab Ordinate & ordinandis, ut censeatur manere eadem dies: Quod si non continent jejunium, *Suar.* aliique cum *Gob.* n. 469. negant fieri posse: ideoque rectè addit *Castrop.* n. 3. si ita continuatum sit jejunium, Episcopum non posse eidem conferre unum Ordinem majorem in Sabbato & alterum in Dominica, quia censeretur eodem die contulisse eidem duos Ordines sacros.

2291.

§. 4. Putant *Silv. Angel. & alii* Ordines majores non conferri validè extra Missam, sed *Sanch.* dub. 4. n. 3. meritò dicit oppositum esse certissimum, cum omnia essentialia possint poni.

2292.

§. 5. Practicè probabile est, quod Episcopus possit conferre Ordines in festo duplici, etiam si non celebretur in foro sed in choro tantum, & ad libitum, imò & si solenniter celebretur in solo illo loco, in quo ordinat, *Asc. Tamb. Coron.* *Gob.* n. 472. 486. & ita videmus fieri ab optimis Episcopis. Si tamen facultas vel dispensatio expressè haberet, ut fieret in festo de præcepto, probabilius est per festum de præcepto intelligi, non illud, quod opponitur festo ad libitum,

2293.

Bbbb 3

sed

sed quod præcipitur celebrari in foro, *Castrop. pu.* 13. n. 2. *Gob.* suprâ. Notat etiam *Th. Tamb.* De Ordine c. 10. n. 15. si dies S. Matthiæ incidat in diem Cinerum, ideoque Officium & festum in choro transferatur in feriam quintam, adhuc die Cinerum conferri posse Ordinem sacerum, quia intentum Pontificum est, ut ejusmodi Ordo conferatur in die apud populum solenni, manet autem sollemnis, hoc ipso quod fit de præcepto abstinendum à servilibus & audienda fit Missa.

2294. §. 6. Mortale est ordinare vel ordinari extra Tempora à Jure statuta, *Gob.* n. 450. Quando autem cum licentia fit extra Tempora, notant omnes non debere tot ordinari, ut videatur generalis Ordinatio: putatque *Escob.* l. 23. n. 427. Ordinationem sex vel septem hominum non videri generalem.

2295. §. 7. Circa causas dispensandi ad conferendos Ordines extra Tempora, emanarunt sequentia:

Decreta Congregationis à Sanctissimo D. N. specialiter deputatæ super moderatione Indultorum suscipiendi Ordines extra Tempora à Jure statuta.

QUæ quidem Congregatio in ædibus Eminentissimi Carpinei die 10. Novembris, atque 1. Decembris anni currentis habita, rematurè discussâ, censuit Indulta hujusmodi, si Sanctissimo placuerit, concedi posse ex causis infrâ scriptis: videlicet: ut quis Beneficio, vi cuius arctatur, ad Presbyteralem Ordinem suscipiendum, vel alteri etiam perpetuo Beneficio, quod obtinet, vel Capellanix ad vitam sibi concessæ per seipsum inservire possit. Ob
penu-

anno 1693

penuriam Sacerdotum in iis partibus vel in Monasterio pro Regularibus. Ob solatium patris vel matris, dummodo 50. ætatis annos excedant, & saltem per triennium in Clericali habitu honestè & laudabiliter vixerit. Item concedi posse censuit eadem Indulta Referendaris utriusque signaturæ, familiaribus summi Pontificis, Canonicis Cathedralis vel Collegiatae Ecclesiæ, eorumque Coadjutoribus, Magistris, seu etiam Baccalaureis in sacra Theologia, Doctoribus utriusque vel saltem Canonici Juris seu Licentiatas, dummodo singulos præfatos gradus in publica & approbata Universitate obtinuerint. Iis etiam, qui saltem per triennium sedulam Theologiæ studiis operam navaverint: ac tandem 26. ætatis annum excedentibus, si per triennium in Clericali habitu honestè & laudabiliter vixerint. E contra censuit non expedire, ut eadem Indulta concedantur ex eo, quòd quis Diaconus vel Subdiaconus literarum Apostolicarum scriptor sit, seu Magister in artibus Nobilis, aut præsens in Curia, vel quòd Philosophiæ cursum absolverit, aut alicui ecclesiæ adscriptus fuerit, ad cuius servitii titulum ex Apostolico Indulto Clerici ordinari possunt; aut onus Missarum, non tamen ex Beneficio ecclesiastico proveniens habere se doceat. Insuper censuit Indulta huiusmodi deneganda esse iis, qui aliquâ dispensatione indigent, ex eorum delicto provenienti- bus impedimentis; & Sede Episcopali vacante, infra annum à die vacationis, minimè danda iis, qui Beneficii ecclesiastici recepti vel recipiendi occasione arctati non fuerint. Item nunquam concedenda pro festivis diebus conti-

13.
 nuis sed semper pro interpolatis aliquo temporis spatio, arbitrio Episcopi definiendo. Denique censuit Episcopus omnes ac etiam Apostolicæ Sedis Nuntios & Legatos literis in forma brevis circularibus admonendos, decrevisse Sanctitatem suam Indulta prædicta non ita passim, sed ex certis tantum legitimisque causis concedere, nec ipsos Episcopos ad eorum executionem adstringere, sed illam semper ipsorum arbitrio, onerata conscientia, relinquere. Item per eadem Indulta licentiam non tribui promovendi quemquam ad patrimonii titulum, nisi ad normam Concilii Tridentini sess. 21. c. 2. Eos verò omnes, qui ab Apostolica Sede facultates obtinent conferendi Ordines extra Tempora, vel aliis respectivè tribuendi licentiam, ut conferant, maximè cavere debere, ne præscriptos sibi in iisdem facultatibus limites cujusvis consuetudinis aut exempli prætextu transgrediantur.

Romæ ex typographia Rev. Cameræ apostolicæ
 anno 1693. 14. Decembris.

2296. §. 8. Tridentinum sess. 23. c. 11. De Ref. statuit, ut interstitia serventur etiam quoad Ordines minores pro quo adducit plures causas: addit tamen nisi aliud Episcopo expedire videbitur: hinc praxis habet, ut etiam eodem die conferantur Tonsura & omnes Minores, Castrop. pu. 13. n. 5. Dicunt quidem Sanch. & Aversa q. 3. l. 9. requiri aliquam causam ad dispensandum in eo, sed addunt sufficere qualemcumque, intellige, aliquo modo rationabilem & prudentem. Secundùm Trid. ibidem deberet inter Minores & Subdiaconatum interponi annus, nisi necessitas aut Ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi aliud

exposcat : hinc quia communiter expedit Ecclesie habere pro necessitate Ministros proximè dispositos ad Presbyterium, sine scrupulo post Minores confertur Subdiaconatus sine longi temporis interstitio : imò si notoria consuetudo contraria non obstet vel scandalum alioquidandum, potest Episcopus eodem die quatuor Minores & Subdiaconatum eidem conferre, uti præter citatos à *Busenb. tenent Rebuff. Castrop.* suprà dicens se sæpe vidisse, *Gob. n. 326. & 460. G. Hurt. Burgh. cent. 2. cal. 89.* nec improbat *Aversa* suprà, si iudicio Episcopi adfit saltem utilitas Ecclesie, quia quando *Trid.* prohibet duos Ordines conferri eodem die, loquitur de duobus sacris, uti patet ex *sess. 23. c. 13.* Et quamvis alicubi esset consuetudo contraria, hanc non habere vim legis putat *Vasq.* licet contradicat *Laym. l. 5. tr. 9. c. 8. n. 7.* Secundùm *Trid.* ibidem *c. 13. promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorum gradum, nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittantur.* Et *c. 14.* statuit, ut qui ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, in Diaconatu ad minus annum integrum, nisi ob Ecclesie utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo videretur, ministraverint. Denique cum Episcopatus videatur tantùm inadæquatè distingui à Sacerdotio veluti eius perfectio, putant *Castrop. pu. 13. n. 4. Gob. n. 465.* posse eodem die suscipi, sed meliùs contradicunt *Innocent. S. Antonin. Suar. Barb. Aversa*, cum enim tam novus Sacerdos quàm novus Episcopus debeat concelebrare cum Ordinante, saltem ex hoc capite id fieri non potest.

§. 9. Ex relatis verbis Tridentini constat, quæ 2297.

Bbbbb 5

causæ

causæ sufficiant pro dispensatione in interstitiis Ordinum; nam pro dispensatione interstitiis inter Minores & Subdiaconatum, sufficit necessitas vel utilitas Ecclesiæ: pro dispensatione interstitiis inter Subdiaconatum & Diaconatum, non requiritur necessitas vel utilitas Ecclesiæ, sed sufficit quævis rationabilis causa arbitrio Episcopi, *Villal. Rodrig. Castrop. n. 6.* Rectè tamen notant *Sanch. dub. 55. & Gob. n. 491.* id non relinqui puræ voluntati liberæ Episcopi, sed ejus prudenti arbitrio, ad quod formandum requiritur justa aliqua causa. Pro dispensatione interstitiis inter Diaconatum & Presbyteratum non sufficit necessitas vel utilitas Ecclesiæ, sed requiritur copulativè & simul utilitas ac necessitas. Et quamvis *Gob. n. 492.* putet per generalem consuetudinem Germaniæ derogatum esse his Decretis, cum videamus omnes Ordines intra medium annum, aut etiam intra sex hebdomadas Quadragesimæ conferri, tamen credendum est id ab Episcopis fieri ob necessitatem aliquam vel saltem notabilem utilitatem Ecclesiæ. Censetur autem etiam tum esse necessitas Ecclesiæ, si ordinandus habeat Beneficium, cui debeat inservire, quia minùs decens est Officium fieri per interpositam personam. Utilitas tum est, si præsumatur obsequium aptius Ecclesiæ præstandum, *Castrop. pu. 13. n. 5.* Denique causæ, quæ sufficiunt pro dispensatione extra Tempora, & n. 2296. relatæ sunt, videntur multò magis sufficere pro dispensatione in solis interstitiis.

2298. §. 10. Episcopus, nisi speciale privilegium habeat, dispensare non potest in Temporibus, potest tamen in interstitiis, etiamsi sit Episcopus
ratio-

ratione Beneficii tantum, quia ordinandus ratione Beneficii sufficienter fit subjectus quoad illa, quæ sunt annexa Ordinibus, *Dian. in Comp. v. Ordines n. 13.* Nuncii Apostolici dispensare solent in Temporibus & in interstitiis cum arctatis Beneficio, quod in supplica exprimi debet, *Gob. n. 455.* Si autem aliquis non esset beneficiatus sed v. g. Religiosus, quamvis esset arctatus, v. g. quia in Monasterio deessent Sacerdotes, ordinariè non dispensaret, quia in facultate Nuncii utrumque additur, ut fit sufficienter beneficiatus & arctatus, *Gob. n. 459.*

§. 11. Qui à suo Episcopo accepit dimissorias ad alium, non potest ordinari, nisi observatis interstitiis: & in hoc potest dispensare solus Episcopus ordinandi, non autem ille, ad quem dimitteitur: hinc curandum, ut in dimissoriis addatur, *etiam non servatis interstitiis, Nav. Sanch. Ford. Avers. q. 3 l. 9. §. Habet Gob. n. 493.* ex declaratione S. Congr. Similiter si hic alter Episcopus haberet facultatem ordinandi suos extra Tempora & non servatis interstitiis, non ideo posset hunc dimissum, quia quamvis hic dimissus ipsi subjiciatur, quantum est ad actum Ordinationis, non tamen ad alium effectum dispensationis vel jurisdictionis.

§. 12. Quamvis *Suar. Sanch. Hurt. & alii* putent Superiores regulares posse dispensare cum suis subditis regularibus in interstitiis, tamen id tantum intelligitur ex privilegio, quod creduntur communiter habere, nam authores apud *Avers.* suprà referunt hanc declarationem S. Congr. in contrarium. *Superiores regulares non posse dispensare super interstitiis regularium ordinandorum, sed id pertinere ad Episcopum ordinantem,*
qui

qui tamen quoad causam dispensandi iudicium suum formare debent ex attestatione Superiorum regularium.

2301. §. 13. Si dispensatio dieat, ad tres Ordines majores tribus diebus festivis accipiendos non observatis interstitiis, intelligi debent dies non continui sed interpolati, quia specialis est gratia id permitti diebus continuis, uti constat ex Decretis relatis n. 2296. & ex variis privilegiis apud Gob. n. 464. Habet autem Syn. Colon. anni 1662. p. 2. tit. 10. c. 3. §. 8. *Vetamus ordinatum aliquem ad ulteriorem Ordinem admitti, nisi prius Ordinis suscepti publicum fecerit exercitium in ecclesia, cujus servitio se adscripsit, de superque testimonium sufficiens exhibuerit. Si tamen absit ab illa ecclesia, satis erit docere se fecisse alibi.*
2302. §. 14. Qui ordinatur non servatis interstitiis, peccat graviter sed non incurrit suspensionem aut irregularitatem, *Barb. Ricc. Avers.* Qui autem eodem die susciperet duos sacros Ordines, suspenderetur ipso facto ab exercitio saltem ultimi Ordinis *Avers.* imò & utriusque, secundum *Castrop.* si faceret Ordinante inscio, quia tum furtivè ageret. Quod si ordinem non servet, v. g. si fiat Diaconus antequam sit Subdiaconus, suspenditur, uti & si sine privilegio vel dispensatione ordinetur extra Tempora, *Castrop.* pu. 13. n. 14.
2303. §. 15. Si quis in loco, ubi est novum calendarium, susceperit Subdiaconatum in quatuor Temporibus mensis Septembris hujus anni, & cum dimissoriis proficiscatur ad locum, ubi est vetus calendarium, non poterit quatuor Temporibus ejusdem Septembris in hoc loco suscipere Diaconatum, sic enim censeretur eodem die suscipere duos Ordines sacros, utrumque
enim

enim Sabbatum moraliter & respectivè ad judicium Ecclesiæ censetur idem pro quatuor Temporibus Septembris isto anno, & per accidens est, quod uno loco veniat citius, altero ferius.

§. 16. Extra Tempora statuta & non servatis interstitiis, etiam tribus diebus continuis, ordinari possunt Societatis JESU Religiosi, ex privilegio, quod retuli n. 2194. Et idem, saltem quoad illud extra Tempora, licere illis Ordinibus, quibus ante *Tridentinum* licuit, docent *Rodriq.* & alii multi cum *Dian. p. 3. t. 2. R. 31.* & *Castrop. pu. 13. n. 11.* putant enim non censeri à *Tridentino* esse revocatum hoc eorum privilegium: quam sententiam tutam esse in praxi dicit *Avers. q. 3. f. 9.* & pro suo Ordine Clericorum regularium Minorum testatur sæpius in pluribus Diocæsesibus & in ipsa Romana urbe servatum esse.

§. 17. Tonsura & Minores possunt conferri quovis decenti loco. Pro aliis sic statuit *Trident. sess. 23. c. 8. de Ref. Ordinationes sacrorum Ordinum in cathedrali ecclesia vocatis presentibusque ad id ecclesiæ canonicis publicè celebrentur: si autem in alio Diocæsis loco, presente clero loci, dignior, quantum fieri poterit, ecclesia semper adeatur.* Et quamvis *Az. Henriq.* & alii cum *Busenb. n. 2122.* putent Episcopum posse etiam in aliena Diocæsi absque speciali licentia conferre suo subdito Tonsuram, quia cum non sit Ordo, non ideo censetur in aliena Diocæsi conferre Ordines: tamen meliùs contradicunt *Sanch. Barb. Avers.* quia tonsurare est actio Pontificalis, *Trident. autem sess. 6. c. 5. de Ref. sub pcena suspensionis ab exercitio pontificalium, prohibet pontificalia in al. terius Diocæsi exercere.* Q. 332.